

Viikistä viestitään – minne lastut lentelevät?



Kuva: Viikin kartanoon kuuluvaa vanhaa aittarakennusta korjataan varastotiloiksi loka-marraskuussa 2008, Kuva: Jari Laine.

Suomalainen arvoitus kysyy:

Helsingissä hakataan, tänne lastut lentelee. Mikä se on?

Arvoitusta mukaillen kerron seuraavassa Viikin kampuksen yhteisestä, ulospäin suuntautuvasta viestinnästä: miten, kenelle, kuka, mitä?

Viikki on monitieteinen kampus ja alueella on monenlaisen hallinnon alaisia laitoksia ja toimijoita. Viestinnän kannalta tämä merkitsee monitahoisia yhteistyösuhteita. Ryhdyin ottamaan selvää kampuksen viestintätoiminnan suhteesta koko yliopiston viestintään. Minua kiinnosti myös kampuksella toimivan kirjaston viestintätoiminnan suhde toisaalta lähimpään toimintaympäristöönsä, kampuksen muihin toimijoihin, toisaalta yliopiston kirjastoyhteisöön ja yliopistoon. Mihin suuntiin kampuksen ulkopuolelle ja millaisia viestejä tällaisesta ympäristöstä sinkoilee?

Yliopiston lehdistöpäälliköltä **Terttu Nurrolta** sain tietoja kampuksien tiedottajajärjestelmän synnystä. Hän kertoi sähköpostiviestissään, että kampuksien tiedottajajärjestelmää on kehitetty 90-luvun puolivälistä. Vuodesta 2004 kaikilla kampuksilla on ollut vähintään yksi viestintäosaston tiedotusyksikköön kuuluva kampuksien tiedottaja. Sen lisäksi tietyillä tiedekunnilla ja erillislaitoksilla on omia tiedottajia, jotka toimivat yhteistyössä viestintäosaston kanssa ja kuuluvat yliopiston tiedottajaverkostoon. Kampuksien tiedottajiin päädyttiin silloin, kun tiedekunnissa ei ollut vielä yhtään tiedottajaa. Pidettiin tärkeänä, että kaikilla tiedekunnilla on käytössään tiedottajapalveluita, vaikka kaikki eivät voi palkata kokopäiväistä omaa

tiedottajaa.

Terttu Nurro kertoi myös kampustiedottajien tehtävistä. Esimerkiksi Viikissä toimenkuvaan kuuluu tiedottaminen kampusen yhteisistä asioista ja yhteyshenkilön tehtävät keskusviestinnän suuntaan. Hän tukee erityisesti biotieteellisen ja farmasian tiedekuntien sekä Biotekniikan instituutin ja Neurotieteen tutkimuskeskuksen viestintää, sillä maatalous-metsätieteellisellä ja eläinlääketieteellisellä tiedekunnalla on omat tiedottajansa.

Kampustiedottaja ylläpitää kampusen verkkosivuja, kirjoittaa artikkeleja yliopiston pääverkkosivustolle ja ALMA-intranetiin. Yhdessä tiedekuntien tiedottajien kanssa hän järjestää lehdistötilaisuuksia ja erilaisia tutustumiskäyntejä yhteistyökumppaneille. Kampustiedottaja ja tiedekuntien tiedottajat vuorottelevat kampusneuvottelukunnan sihteerin tehtävässä.



Kuva: Kirsikka Mattila Flooran päivillä jakamassa pääsylippusia. Kuva: Jussi Omaheimo

Haastattelin Viikin kampustiedottaja **Kirsikka Mattilaa**, joka on ollut toimessaan vuoden 2008 alusta. Hänen työnsä painottuu ulkoiseen tiedottamiseen. Ulkoisen tiedotuksen osalta mediasuhteet ovat keskeisessä osassa - lehdistötiedotteet, lehdistötilaisuudet ja muu yhteydenpito toimittajiin. Yliopiston viestintästrategiset suuntaviivat ja yhteinen visuaalinen ilme määrittelevät kampustiedottajan sinänsä itsenäiselle työlle reunaehdot.

Kampustiedottajan työn erityinen painopistealue on tieteestä tiedottaminen: osa sitä on väitöstiedotus, joka muodostaa selväpiirteisen osan kampustiedottajan viikoittaista työtä. Keskustelin Kirsikan kanssa mm. siitä, mistä hän saa muuhun tutkimustiedottamiseen tarvittavaa tietoa. Tärkeimpiä lähteitä ovat tutkijat itse sekä tiedekuntien ja laitosten johtohenkilöt. Tietoa saa myös kahden kansainvälisen tutkimustiedotepalvelun kautta, erilaisten palkintojen jakamisen yhteydessä ja yliopiston keskusviestinnästä. Kampustiedottaja toimittaa biotieteellisen ja farmasian tiedekunnan vuosikertomukset ja tarvittaessa muutakin esitemateriaalia. Kirsikka kertoi, että vuosikertomukset ovat kehittyneet yleisesitteiden suuntaan.

Tiedotusvälineiden lisäksi kampusviestinnän kohderyhmiä ovat Viikin

kampuksen toimijat, koko yliopistoyhteisö, sidosryhmät ja suuri yleisö sekä opiskelijat.

Kampuksen yhteisiä tapahtumia ovat Viikki-päivä, Lucian markkinat ja Viikissä vietetyt Flooran päivät. Tiedekunnat ja erillislaitokset järjestävät jatkuvasti kaikille avoimia luentoja, seminaareja ja erilaisille sidosryhmille suunnattuja tilaisuuksia. Viikissä käy paljon vierailijaryhmiä. Keskimäärin kerran kuukaudessa kampustiedottaja hoitaa vierailuun liittyvät järjestelyt tapaamisineen.

Viikin tiedekirjaston kirjastonjohtaja, kampusneuvottelukunnan jäsen **Heli Myllys** kertoi kampusneuvottelukunnan asettamasta *Kampus ja kansalainen* -hankkeesta, jonka tavoitteena on mm. tehdä kampuksen maailmaa tunnetuksi alueen asukkaille. Hankkeen avulla pyritään siirtämään yliopistollista tietoa ja osaamista alueen kansalaisten ja monikansallisen yritysverkoston käyttöön. Ympäristöystävällinen, työpaikkoja ja yhteistoimintaideoita luova hanke halutaan vakiinnuttaa osaksi kampuksen ja asuinalueen dynamiikkaa. Sen halutaan olevan paikallinen ja kansainvälinen, yrityksiä, kansalaisia, opiskelijoita ja yliopiston opettajia aktivoiva sekä Viikin kaupunginosan sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia lisäävä. Hanke on kampuksen toimijoiden vetämä ja siinä ovat mukana kampuksen tiedekunnat ja erilliset laitokset mukaan lukien Viikin tiedekirjasto, Helsingin kaupunki, kaupunginkirjaston Viikin kirjasto ym. viikkiläisiä tahoja. Hankkeella on käytössä oma logo, josta tunnistaa hankkeen piiriin kuuluvat toiminnot.



Kampusneuvottelukunta on kiinnittänyt huomiota Viikin alueen viihtyisyyteen, jotta myös muut kuin kampuksen omat toimijat olisivat tyytyväisiä alueen palveluihin ja ulkonäköön. Viikin kampusneuvottelukunnan toimeksiannosta on syntymässä Viikin tutkimusstrategiset linjaukset kokoava laaja esitys. Tätä Viikin kampuksen tutkimusyhteistyöohjelmaa sektoritutkimuslaitosten pääjohtajat voisivat käyttää perusteluina alueen tarjoamille synergiaeduille, kun neuvotellaan uusien toimijoiden asettumisesta alueelle. Tekstin pohjalta ollaan myös uudistamassa Viikin kampuksen esitettä.

Tapahtumia ja näyttelyitä

Viikki-päivää vietetään syksyisin ja sen anti on tarkoitettu kaikille viikkiläisestä tutkimuksesta kiinnostuneille. Viime vuosina tapahtuma on kuitenkin suunnattu erityisesti abeille ja muille potentiaalisille opiskelijoille. Tänä syksynä lokakuun 9. päivänä järjestetty tapahtuma oli kuudes Viikki-päivä. Kaikille avoimien ovien päivään sisältyi abi-infoja, yleistajuisia luentoja ja kiertokäyntejä. Infokeskus Koronan Teematorilla noin kaksikymmentä näytteilleasettajaa esitteli toimintaansa. Tiedekuntien lisäksi joukossa oli

opiskelijajärjestöjä, projektiväkeä ja Viikin sektoritutkimuslaitosten edustusta. Tapahtuman teemana oli tieteen vaikuttavuus. Kuinka tiede muuttaa maailmaa? Professorien ja tutkijoiden luennoilla kuultiin muun muassa ihmisen ja koiran yhteisistä geeneistä, Madagaskarin suojelualuesuunnittelusta ja D-vitamiinin merkityksestä.

Lucian markkinoiden järjestämisessä Infokeskus Koronan kirjastot - Helsingin kaupunginkirjaston Viikin kirjasto ja Viikin tiedekirjasto - ovat alun perin olleet aloitteellisia. Jo perinteeksi muodostunutta jouluisia tapahtumaa on vietetty kuusi kertaa joulukuun 13. päivänä tai Lucian päivän viikonloppuun osuessa sitä edeltävänä päivänä. Tapahtuman järjestää Infokeskus Koronan väki, eli siellä työskentelevä Helsingin yliopiston henkilökunta, Helsingin kaupunginkirjaston henkilökunta ja Malmin seurakunnan Viikin seurakuntapiiri. Paikallinen tiedottaminen ja jouluisesti koristellut Infokeskuksen aulatilat houkuttelevat katsomaan Pihlajiston ala-asteen Lucia-kulkuetta, kuuntelemaan pienten koululaisten ja henkilökunnan kuorojen lauluesityksiä, nauttimaan glögi- ja piparkakkutarjoilusta ja tutustumaan talon ala-aulan myyntipöytien antiin. Myyjä on ollut kansainvälisten järjestöjen (Unicef, Amnesty) tai opiskelijajärjestön piiristä, seurakunnasta, Viikin paikallisten käsityön taitajien joukosta ym. ja myytävinä tuotteina esimerkiksi joulukoristeita, kynttilöitä, joulukortteja ja itse tehtyjä kotoisia hilloja, mehuja ja jouluisia laatikkoruokia.

Yliopiston henkilökunnan keväistä **Flooran päivän** juhlaa vietettiin viime keväänä toista kertaa Viikissä. Tapahtumat - puheita, musiikkia, kuorolaulua ja tanssiesityksiä sisältänyt ohjelma, ruokatarjoilu ja kiertokäynnit mm. navettaan - keskittyivät tällä kertaa kampuksella sijaitsevan maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan opetus- ja tutkimustilan lähistölle.



Infokeskus Koronan kirjastot järjestävät pienimuotoisia kirjanäyttelyitä yhteiselle hakuteosalueelleen Tietotorille. Lähinnä Viikin tiedekirjaston erilaiset sidosryhmät ja kirjasto itse ovat ylläpitäneet **näyttelytoimintaa** Infokeskus Koronan ala-aulassa ja sen vitriineissä. Tällä hetkellä *Lähti puut ylenemähän* -niminen näyttely on sijoitettu Infotalon kolmannen, neljännen ja viidennen kerroksen auloihin. Se esittelee Suomen metsien hoidon historiaa keskiajalta 1870-luvun metsäteollisuuden läpimurtoon asti kuvin, jotka ovat peräisin MMT Tapani Tasasen aiheesta käsittelevästä väitöskirjasta. Näyttely on toteutettu Viikin tiedekirjaston metsä- ja puualan tieteenalayhteistyönä kirjan tekijän kanssa.

Viikin tiedekirjasto osallistuu kampuksen yhteisiin tapahtumiin eri tavoin ja esittelee niissä toimintaansa, mm. järjestämällä kiertokäyntejä. Kirjastossa on

tiedostettu, että viestinnän suunnat, keinot ja kohderyhmät ovat moninaiset ja toimintaympäristö haasteellinen. Kirjasto on omasta toiminnastaan tiedottaja, mukana kampusyhteistyössä ja kirjastoyhteistyössä sekä samalla yliopiston yksikkö. Viestintä edellyttää pitkän aikavälin, käytännössä lukuvuoden mittaista suunnittelua ja samalla joustavuutta ja kekseliäisyyttä kehittää nopeallakin aikataululla tiedotusta milloin mistäkin yllättävästä asiasta tai valmiutta kirjoittaa kirjaston merkityksestä vaikkapa kampuksen tutkimusstrategiaa käsittelevään esitykseen. Viikin tiedekirjaston tavoitteessa, tiiviissä integroitumisessa tiedeyhteisöön, viestinnälliset keinot ovat tärkeitä. Kirjaston viestintäryhmä miettiikin seuraavaksi, mitä Helsingin yliopiston kirjastopalveluista kertovia linkkejä ehdotettaisiin kampustiedottajalle lisättäväksi verkon kampusportaaliin tutkijoiden ulottuville myös tätä kautta käytettäväksi.

Kun kysyin kampustiedottaja Kirsikka Mattilalta mitä hänen mielestään tulisi viestinnässä erityisesti kehittää, olimme samaa mieltä siitä, että yleisen viestintäosaamisen ja viestintätietoisuuden lisääminen ruohonjuuritasoa myöten olisi ensimmäisenä listalla. Kirsikka sanoi hienosti, että meidän olisi muistettava, että kaikki kohtaamiset ovat viestintätilanteita, joissa tulisi pitää mielessä yliopistolaisuus.

Vastaus [jutun alussa esitettyyn arvoitukseen](#): rahapaja tai sanomalehti (kirjoittajan mukailemana: viestintä)

Teksti:
Eeva-Liisa Viitala
tietoasiantuntija
Viikin tiedekirjasto
eeva-liisa.viitala at helsinki.fi

Kuvat vanhan aittarakennuksen korjauksesta:
Jari Laine
Viikin tiedekirjasto

Kuvat Flooran päiviltä:
Jussi Omaheimo
Opiskelijakirjasto